

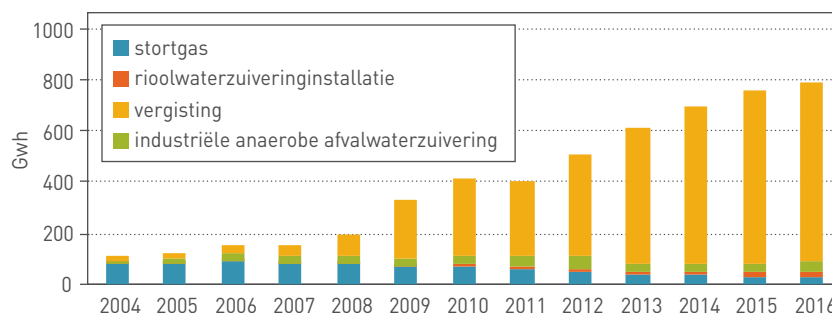
BIOGASSECTOR HAALT DOELSTELLING 2020

Een van de belangrijkste bevindingen in het Voortgangsrapport 2017 van Biogas-E is dat de groenestroomproductie uit biogas voor het eerst stijgt boven de subdoelstelling voor groene stroom uit biogas tegen 2020. Nochtans bleef het aantal grootschalige installaties gelijk en daalde het aantal kleinschalige biogasinstallaties in 2016 van 76 naar 61. – Mieke Decorte, Sam Tessens & Bart Ryckaert, Biogas-E; Anke De Dobbelaere, Inagro

Volgens het Vlaams Energieagentschap (VEA) bedroeg de totale groenestroomproductie uit biogas in 2016 789 GWh (figuur 1). Dit is een toename met 31,2 GWh ten opzichte van 2015 of een procentuele stijging met 4,1%. De groenestroomproductie uit biogas stijgt hiermee voor het eerst boven de doelstelling van 760 GWh tegen 2020, wat een positief signaal is. De productiecijfers blijven dus stijgen, maar minder sterk dan de afgelopen jaren. In 2014 steeg de productie nog met 14% en in 2015 met 8%. Dit wijst op een volwassen geworden sector die steeds efficiënter werkt en waarbij de bestaande installaties de maximaal haalbare productie stilaan bereiken. Er zijn enkele bedenkingen te maken bij het verdere verloop van de productie in de komende jaren. Veel installaties werden opgestart in de periode 2007-2008 en rond deze tijd het einde van 10 jaar gegarandeerde steun via groenestroomcertificaten. Eind september 2017 hechtte de Vlaamse regering haar eerste principiële goedkeuring aan het ontwerpbesluit

tot wijziging van het Energiebesluit wat de verlengingsaanvragen van groenestroomcertificaten betreft. In dit ontwerpbesluit worden onder meer enkele parameters, die gehanteerd worden in de OT-berekening van verlengingsaanvragen voor biogasinstallaties vastgelegd. De vastgelegde parameters geven installaties die op het einde van hun tienjarige steunperiode gekomen zijn, meer duidelijkheid over de hoogte van de steun bij hun verlengingsaanvraag. Als gevolg van

dit ontwerpbesluit kunnen in 2017-2018 enkele cruciale beslissing vanuit de biogassector worden verwacht, waarvan men de impact nog niet kan inschatten. De productie van groene stroom uit rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI) en industriële anaerobe afvalwaterzuivering (AWZI) blijft stijgen, net als de voorbije twee jaar. Voor RWZI's steeg de productie van 12,2 GWh naar 14,1 GWh en voor AWZI's van 34,7 GWh naar 41,9 GWh. De productie uit stortplaatsen daalt lichtjes,

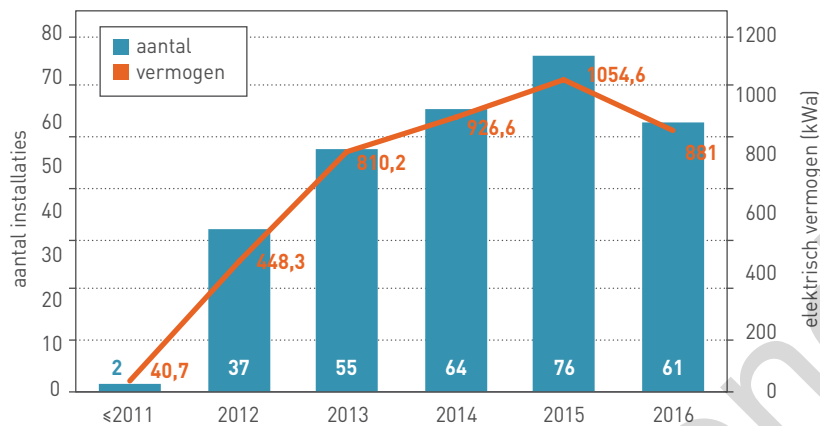
Figuur 1 Bruto-groenestroomproductie uit diverse biogastechnologieën (GWh) - Bron: VEA

wat de trend van de laatste jaren door-trekt. De grootste stijging (23,0 GWh) bevindt zich nog steeds in de groep van de grote agro-industriële vergisters. Hun aantal blijft gelijk, maar enkele installaties breidden uit in capaciteit. De totale vergunde verwerkingscapaciteit van de grote agro-industriële installaties bedroeg eind vorig jaar 2.891.000 ton/jaar, met een totaal geïnstalleerd vermogen van 113,07 MWe.

Naast groene stroom produceert de biogassector ook groene warmte door het geproduceerde biogas te verbranden in een wkk-motor. De totale groene warmteproductie uit biogas bedroeg in 2016 1019 GWh. Dit is maar liefst 11,1% van de doelstelling voor de totale groene warmteproductie in Vlaanderen tegen 2020.

Minder kleinschalige installaties

Kleinschalige vergisting is een vrij recente ontwikkeling binnen de biogassector. Vanaf 2011 vond deze technologie voornamelijk zijn weg naar de melkvee-sector. Ze laat bedrijven toe zelf in hun energie te voorzien op basis van eigen rundermengmest. Het aantal kleinschalige vergisters daalde in 2016 van 76 naar 61 installaties (figuur 2). Er zijn wel enkele nieuwe installaties opgestart in 2016, maar verschillende andere zijn (tijdelijk) uit dienst gegaan. De redenen hiervoor zijn divers en zijn vaak zowel van technische als van administratieve aard. Niet alle landbouwers kregen tijdens de pioniersjaren even goede begeleiding of hulp bij de uitbating van hun biogasinstallatie. Het correct onderhouden van een kleinschalige biogasinstallatie vraagt enige ervaring en aandacht. Zo kan te

Figuur 2 Evolutie in aantal en elektrisch vermogen van kleinschalige biogasinstallaties in Vlaanderen - Bron: Biogas-E

weinig mest of mest die onvoldoende geschikt is voor vergisting leiden tot verlaagde productie van biogas. Het is niet voor iedere landbouwer mogelijk om voldoende aandacht te besteden aan de pocketvergister, omdat deze taak bovenop zijn andere activiteiten komt. Tevens kende de technologie enkele kinderziektes die bijkomende aandacht vroegen van de landbouwer. Installaties die met voldoende aandacht en kennis worden beheerd, draaien over het algemeen uitstekend en vaak zelfs beter dan verwacht. Er kan dan ook geconcludeerd worden dat deze curve eerder als leer-

curve kan worden geïnterpreteerd en dat de installaties die niet uit dienst gingen steeds beter werken.

Omschakeling naar investeringssteun voor kleinschalige vergisting

In het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering is voorzien dat vanaf 1 januari 2018 startende kleinschalige biogasinstallaties geen steun meer kunnen ontvangen via groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten. In dit ontwerpbesluit tot wijziging van het energiebesluit voorziet VEA een omschakeling naar investeringssteun. Het huidige steunmechanisme via certificaten brengt immers hoge administratieve lasten met zich mee, zowel voor de aanvrager als voor het VEA. Deze lasten zijn moeilijk te verantwoorden ten opzichte van de toegekende steun. Na indiening en beoordeling van de aanvraag is er in het huidige systeem regelmatige rapportering vereist door de aanvrager en een regelmatige certificatenoekenning door het VEA. De omschakeling naar investeringssteun zou dit herleiden tot een eenmalige indiening en toekenning. Aanvragen zouden continu kunnen worden ingediend. De nieuwe regels zouden geldig zijn voor installaties waarvan de startdatum 1 januari 2018 of later is. Bestaande installaties behouden hun certificaten.

De omschakeling naar investeringssteun brengt steunzekerheid met zich mee voor de aanvrager, gezien hij de steun ontvangt op het moment van de investering. De voorgestelde investeringssteun ligt lager dan de steun die via de certificaten over 10 jaar zou toegekend worden. Dit komt onder meer omdat dit systeem rekening houdt met een hogere waarde van de onmiddellijk toegekende investe-

.....
Het nieuwe steunmechanisme zou minder administratie vergen.

POCKETBOEREN OVERLEGGEN

Inagro, Boerenbond, Innovatiesteunpunt, Hooibeekhoeve en Innolab richtten met steun van de Vlaamse overheid en de Europese Unie de operationele groep 'Pocketboer' op. De groep heeft als doel pocketvergistingsinstallaties performanter te laten draaien. Pocketboer brengt uitbaters en kennispartners bijeen om te leren van elkaar en om samen te zoeken naar oplossingen voor problemen die zich voordoen.

De bijeenkomsten worden georganiseerd in drie Vlaamse regio's. De organisatoren van de operationele groep worden bijgestaan door zes ervaren uitbaters afkomstig uit de drie regio's. Begin september vonden de eerste bijeenkomsten plaats. Heel wat uitbaters uitten de wens om regelmatig samen te komen om te leren van elkaar en te streven naar verbeteringen. Van hen hebben er al 31 bevestigd dat ze frequent kennis en ervaring willen uitwisselen.

Een van de belangrijkste bevindingen in het Voortgangsrapport 2017 van Biogas-E is dat de groenestroomproductie uit biogas voor het eerst stijgt boven de subdoelstelling voor groenestroom uit biogas tegen 2020.

ringssteun. Daarnaast werd de steun ook verlaagd om ruimte te creëren voor een groei van het aantal aanvragen. De

aanvragers zullen ook minder administratieve kosten hebben dan in het huidige systeem dat geregeld rapportering

vereist. Het voorstel voorziet voor de investeringssteun voor een kwalitatieve warmtekrachtinstallatie op biogas 4700 euro/kWe, beperkt tot maximaal 65% van de in aanmerking komende kosten voor kleine ondernemingen, 55% voor middelgrote ondernemingen en 45% voor grote ondernemingen. Dit komt voor een doorsnee pocketvergister van 9,7 kW neer op een investeringssteun van ongeveer 47.000 euro. Ter vergelijking: in het huidige systeem krijgt een kleinschalige vergister gemiddeld 6672 euro/jaar via certificaten. Dit komt op 66.720 euro over een periode van 10 jaar.

Op dit moment zijn bovenstaande bedragen nog niet definitief, aangezien het om een ontwerpbesluit gaat. Wel is de richting die de Vlaamse regering wil inslaan (namelijk eenvoudige investeringssteun in plaats van een administratief eerder ingewikkelde steun via certificaten) duidelijk. ■

Het volledige Voortgangsrapport wordt gratis ter beschikking gesteld aan de leden van Biogas-E. Niet-leden kunnen het rapport bestellen via www.biogas-e.be.